

O'TKIR YOG'LI GEPATOZ VA HELLP SINDROMI: IKKITA ANIQ HOMILADORLIK BUZILISHI

Xamidova Gulmiraxon. G'ayratjon qizi

Toshkent Tibbiyot Akademiyasi 3- kurs magistr.

Annotatsiya. Maqsad: HELLP sindromi va homiladorlikning o'tkir yog'li gepatozi (HO'YG) bilan og'rigan bemorlarda xuddi shu davrda klinik, biokimyoviy topilmalar, asoratlari va ona-perinatal natijalar haqida xabar berish. Materiallar va usullar: 2019 yil yanvardan 2021 yil dekabrgacha bo'lgan davrda HO'YG va HELLP sindromi tashxisi qo'yilgan bemorlarning tibbiy yozuvlari simptomlar, laboratoriya ma'lumotlari, onalik va perinatal asoratlarni ko'rsatish uchun ko'rib chiqildi. Natijalar: tadqiqot davrida 7 bemorda HO'YG va 52 ayolda HELLP sindromi tashxisi bo'lgan. Xulosa: bizning fikrimizcha, homiladorlik o'tkir yog'li gepatozi klinik ko'rinishga ega, biokimyoviy topilmalar va HELLP sindromidan aniq ajratilgan asoratlari mavjud.

Kalit so'zlar: Homiladorlik o'tkir yog'li gepatozi, HELLP sindromi, klinikasi, kechishi, ona-perinatal natijalar.

Аннотация: Цель: представить клинические, биохимические данные, осложнения и материнско-перинатальные исходы у пациенток с HELLP-синдромом и острым жировым гепатозом беременности в тот же период. Материалы и методы. Медицинские карты пациентов с диагнозом синдрома ОЖГБ и HELLP в период с января 2019 г. по декабрь 2021 г. были изучены на предмет наличия симптомов, лабораторных данных, а также материнских и перинатальных осложнений. Результаты: за период исследования у 7 пациентов был диагностирован ОЖГБ и у 52 женщин — HELLP-синдром. Заключение: по нашему мнению, острый жировой гепатоз беременных имеет клиническую картину, биохимические показатели и осложнения, четко отличающиеся от HELLP-синдрома.

Ключевые слова: Острый жировой гепатоз беременных, HELLP-синдром, клиника, течение, материнско-перинатальные исходы.

Obstract: Objective: to present clinical, biochemical data, complications and maternal-perinatal outcomes in patients with HELLP syndrome and acute fatty hepatitis of pregnancy during the same period. Materials and methods. The medical records of patients diagnosed with AFLP and HELLP syndrome between January 2019 and December 2021 were reviewed for symptoms, laboratory findings, and maternal and perinatal complications. Results: During the study period, 7 patients were diagnosed with AFLP and 52 women with HELLP syndrome. Conclusion: in our opinion, acute fatty hepatitis of pregnant women has a clinical picture, biochemical parameters and complications that are clearly different from HELLP syndrome.

Key words: Acute fatty hepatitis of pregnancy, HELLP syndrome, clinic, course, maternal-perinatal outcomes.

Dolzarbligi: Homiladorlikning o'tkir yog'li gepatozi o'ziga xos klinik ob'ekt sifatida ajratilgan. HO'YG kamdan-kam uchraydigan kasallik bo'lib, 10 000 dan 13 000 tagacha tug'ilish uchun 1 ta holatni tashkil qiladi. Erta tashxis qo'yish va o'z vaqtida tug'ish prognozini sezilarli darajada yaxshilaydi, bu ko'pincha ona va bola uchun o'limga olib keladi.

Preeklampsiya butun dunyoda, ayniqsa rivojlanayotgan mamlakatlarda onalar va perinatal o'lim va kasallanishning asosiy sababidir. Yuqori qon bosimi barcha homiladorlikning deyarli 10 foizini murakkablashtiradi. 1982 yilda Vaynshteyn ta'riflaganidek, "HELLP" – jigar disfunktsiyasi, trombotsitopeniya va gemolitik anemiya sindromining qisqartmasi. Preeklampsiya-eklampsiya bilan og'riqan bemorlarning 4 dan 18,9 foizigacha HELLP sindromi rivojlanadi.

HO'YG va HELLP sindromi o'rtasidagi munosabatlar aniq o'rnatilmagan. Shubhasiz, homiladorlik uchun xos bo'lgan bu ikki kasallik o'rtasida umumiy klinik va biologik belgilar mavjud. HELLP sindromi bilan preeklampsiya-eklampsianing asosiy belgilari bo'lgan gipertenziya va proteinuriya ko'pincha HO'YG bilan yuzaga keladi. Xuddi shunday, mikrovezikulyar steatoz preeklampsiya bilan og'riqan bemorlarda ham topilishi mumkin. Ba'zi mualliflar HO'YG va preeklampsiya bir xil kasallik ekanligini ta'kidladilar, ammo boshqa mualliflar HO'YG va preeklampsiya yoki HELLP o'rtasida gistopatologik (periportal sohalarda fibrin cho'kishi yoki qon ketishi) o'xshashlik yo'qligini ta'kidladilar.

Tadqiqotning maqsadi: HELLP sindromi va homiladorlikning o'tkir yog'li gepatozi (HO'YG) bilan og'riqan bemorlarda xuddi shu davrda klinik, biokimyoviy topilmalar, asoratlar va ona-perinatal natijalar haqida xabar berish.

Tadqiqot materiallari va usullari: 2019 yil yanvardan 2021 yil dekabrigacha bo'lgan davrda Toshkent shahar 9- tug'ruq kompleksida HO'YG va HELLP sindromi tashxisi qo'yilgan bemorlarning tibbiy yozuvlari simptomlar, laboratoriya ma'lumotlari, onalik va perinatal asoratlarni ko'rsatish uchun ko'rib chiqildi. Muntazam laboratoriya tekshiruvini jigar funktsiyasi testlarini ketma-ket o'lchashni, to'liq qon hujayralari sonini, koagulyatsion profilni va buyrak funktsiyasi testlarini o'z ichiga oladi. HO'YG va HELLP sindromi tashxisi qabul qilish va tug'ruqdan keyingi 4 kun (0 dan 5 kungacha) o'rtasida o'rnatildi. HELLP sindromi va HO'YG o'rtasida onaning yoshi ($28,06 \pm 6,16$ va $28,0 \pm 6,67$ yil) va homiladorlik davri ($33 \pm 4,2$ ga qarshi $34,8 \pm 3,4$ hafta) mos ravishda o'xshash edi. HELLP sindromi bo'lgan bemorlar AFLP ga qaraganda katta paritetga ega edi ($2,35 \pm 1,4$ va $1,5 \pm 0,6$, $P < 0,006$).

Natijalar va munozaralar: tadqiqot davrida 7 bemorda HO'YG va 52 ayolda HELLP sindromi bo'shatish tashxisi bo'lgan. HELLP sindromi bo'lgan bemorlar

HO'YG ga qaraganda katta paritetga ega edi ($P < 0,006$). HO'YG bilan og'riqan bemorlarda eng ko'p uchraydigan simptom barcha bemorlarda qayd etilgan bezovtalik, ko'ngil aynishi va / yoki qusish, qorin og'rig'i va sariqlik juda keng tarqalgan. HELLP sindromi bilan og'riqan bemorlarda bosh og'rig'i, qorin yoki epigastral og'riqlar va gematuriya eng ko'p uchraydigan alomatlar edi. HO'YG bilan og'riqan ayollarda katta gipoglikemiya, gipoxolesterinemiya, gipotrigliseridemiya, sarum transaminaza faolligi va past antitrombin III mavjud edi. HO'YG bilan tarqalgan tomir ichidagi koagulyatsiya, o'tkir buyrak etishmovchiligi, astsitlar, seroma va ensefalofatiya ko'proq uchraydi.

Xulosa: Ma'lumotlarga ko'ra, HO'YG bilan kasallanish ortib bormoqda, ammo onalar va homila o'lim darajasi pasaymoqda. Tadqiqotchilar jigar disfunktsiyasi va preeklampsi bilan koagulopatiya rivojlanishi bilan bog'liq potentsial xavflarni uzoq vaqtdan beri tan olishgan bo'lsa-da, HELLP sindromi bo'lgan bemorlarning aksariyat qismini aniqroq tashxislash qiyinligicha qolmoqda. HELLP va HO'YG ikkalasi ham jigarga ta'sir qiladi, ammo jigar shikastlanishi darajasida farqlanadi.

Adabiyotlar ro'yhati

1. M.A. Castro et al. Disseminated intravascular coagulation and antithrombin III depression in acute fatty liver of pregnancy Am J Obstet Gynecol (1996)
2. L. Weinstein Syndrome of hemolysis, elevated liver enzymes, and low platelet count: a severe consequence of hypertension Am J Obstet Gynecol (1982)
3. J.R. Barton et al. Care of the pregnancy complicated by HELLP syndrome Obstet Gynecol Clin North Am (1991)
4. P. Vigil-De Gracia Pregnancy complicated by pre-eclampsia–eclampsia with HELLP syndrome Int J Gynecol Obstet (2001)
5. H. Minakami et al. Pre-eclampsia. A microvesicular fat disease of the liver? Am J Obstet Gynecol (1988)
6. J.R. Barton et al. Hepatic histopathologic condition does not correlate with laboratory abnormalities in HELLP syndrome (hemolysis, elevated liver enzymes, and low platelets) Am J Obstet Gynecol (1992)
7. K.M. Davidson et al. Acute fatty liver of pregnancy in triplet gestation Obstet Gynecol (1998)
8. H.L. Sheehan The pathology of acute yellow atrophy and delayed chloroform poisoning J Obstet Gynecol (1940)